

Norsk antropologisk forening

Årsmelding 2017/18

Innledning

Norsk Antropologisk Forening er en medlemsforening som arbeider for å gi et interessant og godt fagrelatert tilbud til medlemmene. Foreningen etterstreber, og er godt fornøyd med, å ha en heterogen medlemsmasse med hensyn til aldersfordeling og yrkestilpassinger. Dette innebærer noen utfordringer i arbeidet med å gjøre tilbudene relevante for flest mulig medlemmer. Gjennom kjerneaktivitetene Norsk Antropologisk Tidsskrift og Årskonferansen er målet å skape en arena for faglig utveksling og påfyll for antropologer uansett deres virkeområde. Foreningen skal også bidra til vedlikehold og utvikling av antropologisk fagspråk på norsk. Styret har inneværende periode bestått av:

Leder: Konstituert leder Martin Thomassen, NTNU (Styremedlem 2015-18)
 (for Astrid Anderson, UiO) (2015-2018)

Nestleder: Jon Henrik Z. Remme, UiO (2015-2018), representant til WCAA.

Styremedlem: Jon Schackt, UiT (2015-2018)

Styremedlem: Eilin Torgersen, Phd-stipendiat (2016-2019)

 Ansvarlig for økonomi og grafikk NAT

Styremedlem: Anne K. Bjelland, UiB (2016-2019)

Styremedlem: Eivind Eggen, Næringsliv (2017-2020)

 Ansvar for Antropolognytt og Alumniarbeid

Styremedlem, redaktør: Kjersti Larsen, KHM, UiO, Jan Ketil Simonsen, NTNU (2016-2018)

Redaktør for bokanmeldelser: Randi Kaarhus (2016-2018)

Norsk Antropologisk Tidsskrift ble redigert av Kjersti Larsen (KHM, UiO) og Jan Ketil Simonsen (NTNU). Det er en del aktivitet på foreningens nettside. Flere miljøer har meldt om ledige stillinger, utgivelser av bøker i tillegg til konferanser. Det er ønskelig å få vite om flere bokutgivelser og flere aktuelle opplysninger. Facebook er benyttet mindre som informasjonskanal siste året, men styret oppfordrer likevel medlemmene til å benytte FB som uformell informasjonskanal.

Styret ser behov for aktiviteter som Antronettkonferanse og andre opplegg rettet mot spesielle grupper av medlemmer. Foreningens økonomi er fremdeles presset slik at vi ikke kan sponse eller finansiere verken slike eller nye tiltak i inneværende periode. Foreningen er derfor avhengig av å basere seg på en større grad av frivillig arbeid fra medlemmene. Derfor ønsker vi informasjon om når og hvor slike aktiviteter finner sted, slik at vi kan hjelpe med å promotere aktiviteter, og slik at vi kan stille med en eller flere styrerepresentanter.

Økonomi

Økonomien er styrt av organisasjonssekretæren med Eilin Torgersen som styrets økonomiansvarlig. Regnskapet er ført etter oppsett utarbeidet i 2015. Harald Aspen fra NTNU trakk seg som revisor høsten 2017 pga forskningstermin og utenlandsopphold. Monika Gulmoen, økonom og antropolog, har revidert regnskapet for 2017. Fakturering og utbetalinger er utført i henhold til rutiner og regnskapet i henhold til god norsk regnskapsskikk.

Overgang til åpen tilgjengelig publisering innebar en ny finansieringsordning for tidsskriftet. Tidsskriftet blir ikke lenger finansiert av abonnentsavgift (inkludert i medlemsavgiften til Norsk Antropologisk Forening) i kombinasjon med støtte fra Forskningsrådet. 2017-årgangen ble finansiert av et spleiselag mellom Forskningsrådet, Kunnskapsdepartementet, UiO, UiB, UiT og NTNU. Fra og med 2018-årgangen administreres og kanaliseres støtten til tidsskriftet gjennom CERES (Nasjonalt senter for felles systemer og tjenester for forskning og studier). NAT og utgiver Universitetsforlaget har søkt CERES og fått innvilget støtte for de tre neste årgangene (2018-2020). NAT var ett av 21 tidsskrifter som ble vurdert som sentrale innen humaniora og samfunnsvitenskap og av den grunn, støtteverdig.

Omleggingen til OA har snudd den økonomiske situasjonen for foreningen slik at styret har besluttet å fastsette NAT prisen for årsbeste artikkel i NAT fra 1 antro (ca kr 1000 for vinkasse) til oversettelse av vinnerartikkelen til engelsk for max kr 20.000. I tillegg er overskuddet for 2017 på drøye kr 20.000, og kr 15.000 av dette overskuddet kanaliseres tilbake til medlemmer gjennom støtte til Årskonferansen, blant annet gjennom stipender for medlemmer, ansatt utenfor academia, som skal ha paper på konferansen.

Styret har også klart å holde reiseutgifter betraktelig lave gjennom å ha ett styremøte i Oslo, hvor de fleste har kort reisevei, to styremøter på Skype og det fjerde i forbindelse med Årskonferansen i Tromsø. NAF har god oversikt over medlemsmassen og innbetalinger. Denne tilleggs-jobben har ført til en betydelig økning i regnskapet; fra 50 til over 200 bilag pr. år.

Fakturaene kommer fremdeles på e-post og det er mulig å bruke Vipps for å betale medlemskontingent, noe flere medlemmer har benyttet seg av. Styret påpeker at medlemmene må oppføre navn og / eller fakturanummer ved betaling. Styret fortsetter arbeidet med å verve flere medlemmer.

Pr 31.12.2017 var det 27 livstidsmedlemmer, 42 avgangs-masterstudenter, som instituttene betaler for, 15 seniormedlemmer, 17 studenter og 176 ordinære medlemmer, til sammen 277 hvorav 250 betalende.

Årsregnskapet.

Foreningens egenkapital var ved årsskiftet 2017/2018 kr 156.800,33

Til sammenligning var egenkapitalen ved årsskiftet 2016/2017 kr 140 027,65 (se regnskap 2017).

Medlemsinntektene i 2017 var på kr 149.897 mot kr 105.891 i 2016. Økningen skyldes først og fremst overgang til OA for NAT, se del om økonomi.

November 2017 var det registrert 277 medlemmer mot 412 på samme tid året før. Frafallet skyldes i stor grad utmeldelser på grunn av NAT i OA. Sett sammen med den økonomiske situasjonen understreker dette foreningens behov for å sikre medlemsmassen og jobbe for

rekruttering. Foreningens faste inntekter er den stabile instituttstøtten på til sammen kr 120.000 (fra UiT, NTNU, UiB og UiO), samt medlemsinntekter.

De samlede inntektene til foreningen utgjør kr 270.405. De totale utgiftene var kr 249.443. Regnskapet for 2017 går dermed kr 24.562 i overskudd. Styret besluttet at kr 15.000 av overskuddet skal kanaliseres tilbake til medlemmene. Våren 2018 går de til tre konferansestipender for medlemmer uten fast vitenskapelig ansettelse og med paper på Årskonferansen.

Budsjett 2019. Styret foreslår budsjett som i stor grad bygger på revidert budsjett for 2018. Det blir lagt frem på Årsmøtet. Styret tar sikte på å videreføre mål om balansert budsjett. Det er få muligheter til ekstra inntekter utover medlemsavgiften.

Arbeid gjennomført

Styremøter. I inneværende periode er det avholdt fire styremøter: ett ved UiO, to via Skype og ett i Tromsø. Skypemøtene ble innført i håp om at flere styremedlemmer kunne delta og for å kutte i reiseutgiftene. Det er fortsatt vanskelig å få fulltallig fremmøte, men styret har alltid vært beslutningsdyktig og møtene nyttige. Ikke minst har styremedlemmer, som ikke kunne være til stede, gitt kommentarer til agendaen på forhånd. Det synes å være enighet om at det er viktig og ønskelig med minst ett møte der styremedlemmene møtes fysisk. Det har vært høstmøtene når det nye styret konstitueres. E-post supplerer styremøtene når det dukker opp hastesaker eller oppfølging av ideer, som fremkommer på møtene. Det har vært fastlagte månedlige møter mellom styrets leder og organisasjonssekretæren.

Rekruttering og medlemskontakt.

Det er styrets inntrykk at kontakten mellom styret og medlemmene er god. Både Styret og organisasjonssekretæren blir sporadisk kontaktet av medlemmer (og andre) via e-post for spørsmål eller kommentarer - også til Antropolognytt. Foreningen har vært til stede på Alumnitilstelninger på UiO og NTNU. Styremedlemmer har også vært tilstede under diplomutdeling for masterstudenter i UiO.

World Council for Anthropological Associations. NAF er medlem i WCAA og informasjon herifra viderefremmes til NAFs medlemmer via våre nettsider. NAF styret har ikke deltatt på

WCAA «biannual meetings» grunnet foreningens økonomiske situasjon. WCAA har gjerne møter i forbindelse med de store internasjonale konferansene til AAA og EASA, og håpet er at vi alltid kan være representert på disse møtene.

Styret anser medlemskapet i WCAA som interessant og nyttig, og ser dets fremtidige potensiale. Derfor har vi øremerket kontakten til spesielt ett styremedlem.

Nettsidene. Det har vært et kontinuerlig arbeid med fornying og økt aktivitet på nettsidene. Faste spalter som nye bøker, konferanser og oppslagstavlen er videreført. Det formidles ledige stillinger, nyheter fra WCAA, stipender, kåringer og relevante arrangementer. Nettsidene er sentrale i promotering av foreningen utad, for å stimulere til økt rekruttering og i arbeidet med å gjøre foreningen mest mulig relevant og tilgjengelig for medlemmer, interessenter og potensielle nye medlemmer. Nåværende styre mener potensialet her fortsatt er stort og at det bør være et fokus på dette også fremover.

Faghistorieprosjektet. Arbeidet med faghistorieprosjektet går videre. Nye intervjuer er planlagt og de gjennomføres og transkriberes etter avtale. Transkriberingen inngår i organisasjonssekretærens arbeid og legges til ellers rolige perioder, som på grunn av en enorm økning i regnskapsbilag er blitt kortere. To intervjuer ligger i kø til transkribering. NAF takker alle partene og spesielt intervjuerne for velviljen og viktig jobb!

Norsk Antropologisk Tidsskrift. Norsk Antropologisk Tidsskrift redigeres av Kjersti Larsen (KHM, UiO) og Jan Ketil Simonsen (NTNU). Randi Kaarhus (Nord universitet) har vært redaktør for bokanmeldelser.

I 2017 ble Norsk Antropologiske Tidsskrift åpent tilgjengelig på internett via Idunn (Nordiske tidsskrifter på nett). Tidsskriftet fikk i den forbindelse en ny grafisk utforming bedre tilpasset elektronisk publisering.

Statistikk fra Universitetsforlaget og Idunn viser at det var 12 229 visninger av artikler i NAT i 2017, hvorav 2 408 var nedlastninger av artikler som PDF-filer. Statistikken inkluderer en «backlist» av artikler fra tidligere årganger (2002-2016) som er tilgjengelig via Idunn ved alle universitetsbiblioteker i Norden. Statistikken viser imidlertid en god økning av visninger fra og med publiseringen av nr. 1/2017, som var det første nummeret som var åpent

tilgjengelig. Vi kan forventet en enda sterkere økning i visninger etter hvert som åpent tilgjengelige utgaver blir publisert. Ifølge Universitetsforlaget er dette en tydelig tendens i tidsskrifter som har vært åpent tilgjengelig i 2-3 år allerede.

Redaksjonen mottok 19 manuskripter i 2017. Fem av manuskriptene er publisert, ett er trukket av forfatter, og to er avvist. Det er verd å merke seg at redaksjonen mottok 11 av de 19 artiklene så sent som i november og desember. Disse er under fagfelle vurdering eller redigering. Produksjonstiden for et manuskript i NAT, fra redaksjonen mottar et manuskript til det blir publisert, er normalt 6-8 måneder. Mangelen på innsendte manuskripter gjennom året er årsaken til at utgivelsen av nr. 3-4/17 og nr. 1/18 er forsinket. Gitt produksjonstiden vil disse numrene bli utgitt sommeren 2018. Redaksjonen har avtaler om innsendelse av manuskripter for nr. 2. og 3-4/18 og regner med å komme a jour med utgivelser i løpet av året.

Redaksjonen vil rette en stor takk til Randi Kårhus, som har vært bokredaktør de siste to årgangene, for den utmerkede jobben hun har gjort for tidsskriftet.

Norsk Antropologisk forenings årskonferanse 2017

Årskonferansen 2017 ble arrangert av en programkomite ved Høgskolen i Innlandet, Lillehammer og fant sted 5-7. mai. 2017 –Lillehammer Hotell. Tema for konferansen var *Kulturell kontinuitet. Nåtid og framtid i lys av fortid*. Konferansen ønsket i 2017 å stimulere til at blick rettes mot hvordan nåtid er forankret i fortid, og hvordan nåtid kan forstås i lys av fortid. Samtidig ble det oppfordret til at antropologien også må bidra til analyser som peker framover mot nye former for menneskelig sameksistens, for eksempel til pågående eller mulige transformasjoner av sosiale og symbolske praksiser og materielle forhold. Å synliggjøre muligheter og begrensninger i forming av sosialt liv, og begrepene vi forstår dette gjennom, kan utføres i gjensidig erfarings- og kunnskapsutveksling mellom antropologer som arbeider i ulike forvaltningskanaler, skole- og utdanningsløp, praksis- og forskningsfelt. Konferansen ble åpnet av leder i NAF, Astrid Anderson, leder av den lokale programkomiteen og Anne Sigfrid Grønseth. Rektor ved HINN Kathrine Skretting holdt en hilsningstale. Æresforeleser var Ørnulf Gulbrandsen, Universitetet i Bergen og han holdt forelesningen *Vold og ære, hevn og forsoning – i en foranderlig verden*. Den andre hovedtaleren skulle vært Paul Wenzel Geissler (UiO), men han meldte frafall. Harald Beyer-Broch (UiO) og Anne Walderop (HIOA) holdt innledning i plenumspanelet Kulturell

kontinuitet i et globalisert perspektiv. Frode Storaas (UiB) og Knut Christian Myhre (UiO) viste filmen *Atali's Gift – Tanzania*, en film om kulturell kontinuitet i Kilimanjaro. Samlet representerte dette godt konferansens hovedtematikk.

I tillegg til felles-sesjonene ble det arrangert 10 arbeidsgrupper, med temaer om alt fra bærekraftig antropologi til kontinuitet og endring i familieliv og foreldreskap i dagens Norge. Plenumspanelet *Nye stemmer* inneholdt 4 innlegg av phd-studenter som representerte fire ulike institusjoner. I tillegg ble det arrangert antropologisk Quiz og festmiddag med underholdning. Det var 68 deltakere på konferansen.

For fullstendig program henvises det til konferansens nettsider:

<http://konferanser.hil.no/antropologi2017/>

Signe Lise Howells feltarbeidsstipend. Stipendet som er på kr 20.000,- ble utlyst på foreningens nettside senhøstes 2017. Stipendet tildeles fremgangsrike masterstudenter som planlegger å utføre klassiske antropologiske feltarbeid utenfor den «vestlige» verden. Det var til sammen 4 kandidater, alle fra UiB. (I 2016 var kandidatene fra UiO og NTNU). Årets vinner er Linda Helén Skuggen for hennes prosjekt *Contesting Latin American Gender Imagery: Nicaragua's Corn Island and its complex crossroad of Latin America and Afro-Caribbean history, religion and politics*.

Tildelingskomiteen, nedsatt av styret i NAF, besto av Jon Henrik Remme, Anne-Katrine Norbye og Signe Howell. Begrunnelsen kan leses på <http://antropologi.org/>.

Betwixt&Between. Årlig kåres Årets artikkel i masterstudentenes årbok *Betwixt & Between*. Tildelingskomiteen, nedsatt av styret i NAF, besto av Eilin Torgersen (UiB), Marianne Rugkåsa (HiOA) og Eivind Eggen (næringsliv).

Årets utgave har lyktes i å samle skribenter fra tre av de fire instituttene. Vinneren av Årets artikkel er Maria Nathalie Oberti Tyldum med artikkelen *Retorikk, karisma og bibelen: Om karismatisk lederskap og retoriske evner hos evangeliske kristen*. Tyldum gjorde feltarbeid i Santiago, Chile. Premien er hjelp til å få trykket en omarbeidet versjon i NAT.

NAT – Prisen 2016.

Bedømmelseskomiteen for NAT-prisen 2016 var Anne Karen Bjelland (UiB), Liv Haram og Jon Henrik Z Remme (UiO). Det var ni fagfelleverderte artikler til vurdering. Artiklene fylte et vidt og fargerikt etnografisk lerret – både regionalt, teoretisk og metodisk. Det ble en knivskarp konkurranse mellom to toppnominerte, henholdsvis Eldar Bråtens *Kritisk realistisk antropologi - Eksemplifisering av et ikke-konflatorisk perspektiv* og Jorun Solheims *Bringing it all back home – familien som generativ kulturell formasjon i det moderne*. Deres artikler er sterke på hver sine måter og det var vanskelig å skille dem.

Årets vinner av NAT prisen er Eldar Bråten med sin artikkel hvor han tar utgangspunkt i en doktorgradsdisputas hvor to ulike vitenskapsteoretiske tilnærminger kom klart til uttrykk. Mens doktoranden fokuserte på de institusjonelle og strukturelle forholdene for helsepersonell i offentlig omsorgssektor, argumenterte opponenten for en analytisk tilnærming som så på omsorgsarbeidet som en spesifikk og situert sosial praksis som gjennomføres i henhold til sine egne forutsetninger. Bråten argumenterer for at disse to perspektivene ikke utelukker hverandre. Faktisk er begge nødvendige for å forstå kompleksiteten i sosialt liv. Bråten trekker her på filosofen Roy Bhaskars kritiske realisme og viser hvordan Bhaskars tenkning kan bidra til en antropologi som ikke reduserer sosialt liv til verken struktur eller individuelle handlinger, men som snarere er i stand til å situere sosialt liv på ulike ontologiske nivåer og forstå dynamikken mellom faktorerens ulike temporære dimensjoner.

Bråtens artikkel er særdeles velskrevet. Bhaskars filosofi er ingen lettfordøyelig materie, men Bråten serverer den på en måte som gjør den både forståelig og relevant for antropologien. Dette er en viktig artikkel som tar opp et evig tema i faget, men som samtidig snakker både til og mot antropologiske trender i tiden.

Artikkelen er trykket i NAT Vol 27, nr.2 pp121-137.

Prisen er selvfølgelig heder og ære. I tillegg ble den oversatt til engelsk og publisert i WCAAs årlige utgivelse Déjà lu: <https://www.wcaanet.org/dejalu/>.

Veien fremover

- 1) Økonomi: Arbeidet med strategier for å styrke foreningens økonomi fortsetter.
- 2) Rekruttering: NAFs rekruttering bør og kan bli bedre. Nettsidene er ett tiltak i så måte, direkte kontakt og anbefaling av foreningen fra vitenskapelig ansatte til studenter er noe alle medlemmer kan bidra med. Når foreningen mister mange medlemmer og ikke klarer å fange opp flere antropologer som har sitt virke utenfor universitets, høyskole og sentersektorene skyldes dette flere ting; blant annet at NAT er åpent tilgjengelig for alle og kanskje en dalende (?) antropologisk fellesskapsfølelse. Styret vil fortsette med å utarbeide fristende medlemsfordeler. Forslag kan sendes til naf@antropologi.org.
- 3) NAFs synlighet utad: Styret fortsetter arbeidet med informasjon på nettet i tillegg til Antropologinytt til medlemmene.
- 4) NAT: For å drive et godt og engasjerende tidsskrift er det nødvendig å ha en jevn tilstrømning av artikler.

At tidsskriftet fra 2017 er åpent tilgjengelig for alle, åpner for nye lesere og et bredere publikum, og dette gir oss nye muligheter. På Årsmøtet 2017 var det bred enighet om at antropologispråket i NAT og på årskonferansen skal være norsk. Dette mener styret skal være retningsgivende for arbeidet i NAT og på NAFs nettsider.
- 5) Årskonferansen 2019. Karusellen går videre til Bergen.